

Extas och mensblod

Åsa Ersmark ställer ut på Sundsvalls museum

Rummet vilar i dunkel. Den belysta fondväggen täcks av en serie akvareller med svampmotiv, till höger rullar en film. En lugn kvinnoröst läser speakertexten på engelska. På golvet ligger en grå sfinx i färd med att suga av – ja gissa vad. Stämningen är drömsk och hemlighetsfull.

Åsa Ersmark tar upp ett par glasögon med glas av kattguld ur en monter och sätter dem på sig. Är det så hon ser världen, skimrande, glimrande?

– Kattguld har använts som transparent material i forna tider och var det första fönsterglasat. Vikingarna använde det, säger hon.

Kattguldet finns med i fler verk i utställningen. I *Mica Moon Mama 1 och 2* har kattguld monterats på glas i formen av månar. I filmen *Hekate Rising* förekommer ett svävande prisma av kattguld mot vilket ljuset bryts i tusen färger. Filmen är provocerande händelselös. En man sover på en säng utomhus i månsken på natten. Bilderna på honom varvas med naturscener. En kvinnoröst, konstnärens egen, representerar Hekate. Hon förklarar vem hon är och annonserar sin ankomst.

Jag kan inte längre värja mig utan fångas av det långsamma tempot, röstens malande och naturbildernas ogenomtränglighet. I slutscenen sjunker en rödglödgad sol ner i mörkret. Hekate närmar sig.

I filmen omkodar Åsa Ersmark gudinnan Hekate från skräckvarelse till att någon att hämta kraft hos. I en hälsning från ett förlorat matriarkat får vi åter ta del av hennes styrka. Visst handlar det om en kraft ur mörkret, men varför tacka nej?

Filmen kom till under ett residens i USA 2016. Naturbilderna är tagna i Connecticut i USA, på Island och i Sverige. Scenen med den sovande mannen uppges vara inspirerad av månskenen i filmen *De älskande* av Louis Malle. En annan inspirationskälla har varit den amerikanske filmaren Kenneth Angers film *Lucifer Rising*.

Åsa Ersmark använder sig av sin egen sexualitet i sitt skapande. Fotot *Ek-stas* är ett självporträtt taget i samma ögonblick som hon får orgasm. Hennes blick på fotot uttrycker hänryckning. Trots att varken sex eller nakenhet visas är fotot naknare och mer utlämnande än den mest explicita pornografi.

– Jag tycker att blicken liknar blicken hos kvinnorna på målningar av renässansmålaren Andrea Mantegna när han skildrar extatiska kvinnor i mötet med det gudomliga, säger Åsa Ersmark.

En hel vägg i utställningen upptas av akvareller med psykedeliska, hallucinogena svampar, typ flugsvamp. Det handlar om ett rituellt måleri där syftet är att bryta loss från den linjära tiden och närma sig en psykedelisk, gudomlig tid. Som akvarellfärg använder Åsa Ersmark sitt eget mensblod, hopsamlat i en menskopp. Planen är att göra en serie bilder med blod från alla menstruationer under ett år.

Tankarna går till *Piss Christ*, Andres Serranos foto av ett krucifix av plast nedsänkt i fotografens egen urin. Men i stället för den kristna konnotationen hos Serrano associerar Åsa Ersmark till hallucinatoriska droger och forntida religioner. Och hon använder sig av mensblod, en specifikt kvinnlig kroppsvätska. Den är tabubelagd till och med i vår kultur där inte en droppe mensblod får synas. Här är hela väggen full av det. Det finns en

VOLYM

feministisk poäng i att synliggöra mensblodet som då kan bli ett motgift och en provokation mot patriarkatet.

I utställningen visas också *Lunatic* (2012), en videoinstallation där konstnären under tre månader har fotograferat månen från sin balkong. Månar i olika faser, 14–15 på samma bild, blixtrar stroboskopiskt förbi, ackompanjerade av taktfast elektronisk musik. Också här bryter Åsa Ersmark upp den linjära tiden eftersom månen intar olika faser samtidigt och växlingarna sker i ett rasande tempo.

Åsa Ersmark är född 1981 och utbildad på Kungliga konsthögskolan.

Text och foto: Karin Kämsby

Fotnot: Hekate, i grekisk religion en mäktig trolldomsgudinna förbunden med månen, sannolikt härstammande från Mindre Asien.

Källa: Nationalencyklopedin

Volym 2018-07-11